

Problematika extremismu na území ČR v roce 2009 (1. říjen – 31. prosinec)

Aktivity státní správy

Ve IV. čtvrtletí 2009 pokračovalo jednak plnění úkolů vyplývajících z Koncepce boje proti extremismu ([II. část Strategie boje proti extremismu](#)), jednak byla plněna běžná agenda související s problematikou extremismu.

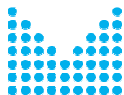
Probíhala detailní příprava na jednání u Nejvyššího správního soudu ve věci návrhu vlády ČR na rozpuštění politické strany – Dělnická strana. Pokračovalo plnění úkolů vyplývajících z jednání pracovních skupin Task Force A, B a C. V těsné spolupráci s policejními složkami byl připravován koncept opatření k detekování extremistů, kteří by se pokoušeli o infiltraci do bezpečnostních složek. Potřebnost tohoto opatření ostatně potvrdily kauzy z prostředí Armády ČR. Průběžně probíhala školení policejního managementu a specialistů na problematiku extremismu, byl udržován kontakt s krajskými úřady v souvislosti s agendou shromažďovacího zákona. Dále byl např. připraven podrobný návrh výzkumu ke zmapování postojů veřejnosti v ČR k pravicově extremistickým, rasistickým a xenofobním myšlenkám a jejich šířitelům s ohledem na integraci menšin a cizinců, který bude realizován v r. 2010. Jeho výsledky by měly přispět k formulaci přesně cílených preventivních opatření v dané oblasti. Z konkrétních akcí lze zmínit např. konzultační den pro zástupce krajských úřadů o právu shromažďovacím

Pravicově extremistická scéna: trendy a trestná činnost s extremistickým podtextem

V roce 2009 existovaly na pravicově extremistické scéně v České republice neregistrovaná uskupení, občanská sdružení a politické strany. Byly to Národní odpor (NO), Autonomní nacionalisté (AN), občanská sdružení Vlastenecká fronta (VF) a Dělnická mládež (DM), Národní sjednocení (NSJ), Národní strana (NS) a Dělnická strana (DS). Z těchto subjektů byly nejaktivnější a nejvíce se zviditelňovaly **Národní odpor, Autonomní nacionalisté a Dělnická strana**. Národní strana a Dělnická strana se zúčastnily voleb do Evropského parlamentu. Obě měly volební spoty využívající antiromskou a antiimigrantskou kartu, což vedlo k jejich neodvysílání a podání trestních oznámení na neznámého pachatele. Zatímco Národní strana ve volbách zcela propadla, Dělnická strana získala cca 1,1% hlasů a tomu odpovídající finanční prostředky. Pro rok 2009 bylo charakteristické propojení Dělnické strany s neonacistickou scénou a její úzká spolupráce s německou NPD. V září 2009 podala vláda ČR druhý návrh na rozpuštění této politické strany.¹

Pravicově extremistickou scénu tvrdě postihly celorepublikové realizace „POWER“ Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, při nichž byli zadrženi pravicoví extremisté a provedeny domovní prohlídky, poslední taková akce proběhla v roce 2009 dne 21. října. Důsledkem těchto akcí bylo paralyzováno pořádání koncertů a jejich dopad se projevil

¹ Tento návrh byl projednáván ve dnech 11. až 14. ledna 2010 Nejvyšším správním soudem. Jednání bylo odročeno, rozhodnutí v této věci by mělo být vyneseno v únoru 2010.

i na dalších aktivitách pravicových extremistů. Na druhé straně však došlo k nárůstu tzv. „spontánních demonstrací“ zaměřených proti ÚOOZ a na podporu vazebně stíhaných osob. Počet účastníků na těchto akcích byl relativně malý, pohyboval se mezi 20 až 100 osobami.²

Podle předběžných údajů bylo v roce 2009 zaznamenáno 109 akcí pravicových extremistů, na nichž participovaly Národní odpor, Autonomní nacionalisté nebo Dělnická strana. Zanedbatelný byl podíl Národní strany a Vlastenecké fronty. Ve IV. čtvrtletí 2009 byly svolány protesty v souvislosti s další, říjnovou, akcí „POWER“, při níž policisté ÚOOZ zatklí aktivisty pravicově extremistické scény. Nejednalo se o nějak podstatně velká shromáždění. Počtem účastníků byla největší shromáždění ve dnech státních svátků (28. říjen a 17. listopad), z nichž poslední vyústilo v konfrontaci s Policií ČR. Z dalších aktivit téměř vymizelo pořádání koncertů na území ČR.

Vývoj trestné činnosti s extremistickým podtextem v roce 2009

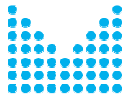
Z celkového objemu zaregistrované kriminality v České republice v r. 2009 činila trestná činnost s extremistickým podtextem 0,07 %. Počet zaevidovaných trestných činů s extremistickým podtextem se zvýšil o cca 22 % (2008: 217 tr. činů; 2009: 265 tr. činů). Rovněž vzrostl o cca 50,3 % počet stíhaných osob (r. 2008: 195 osob; 2009 293 osob). Nejvíce trestných činů bylo zaznamenáno v krajích Severomoravském, Jihomoravském, Severočeském a hl. městě Praze.

KRAJE ³	1.1. – 31.12.2009 (zaevidované TČ)	1.1. – 31.12.2008 (zaevidované TČ)	ROZDÍL
Hl. město Praha	34	35	-1
Středočeský	14	29	-15
Jihočeský	30	12	18
Západočeský	29	11	18
Severočeský	36	35	1
Východočeský	12	17	-5
Jihomoravský	48	43	5
Severomoravský	62	35	27
ČESKÁ REPUBLIKA	265	217	48

² Nejaktuálněji lze zmínit protestní demonstraci, konanou na Václavském náměstí dne 16. ledna 2010, za účasti cca 25 osob proti realizaci „POWER“ ze dne 13. ledna 2010.

³ Statistické hodnoty za roky 2009 a 2008 nejsou srovnatelné u krajů Jihočeského, Severočeského, Východočeského a Jihomoravského, neboť zde došlo k přesunu okresů mezi kraji.

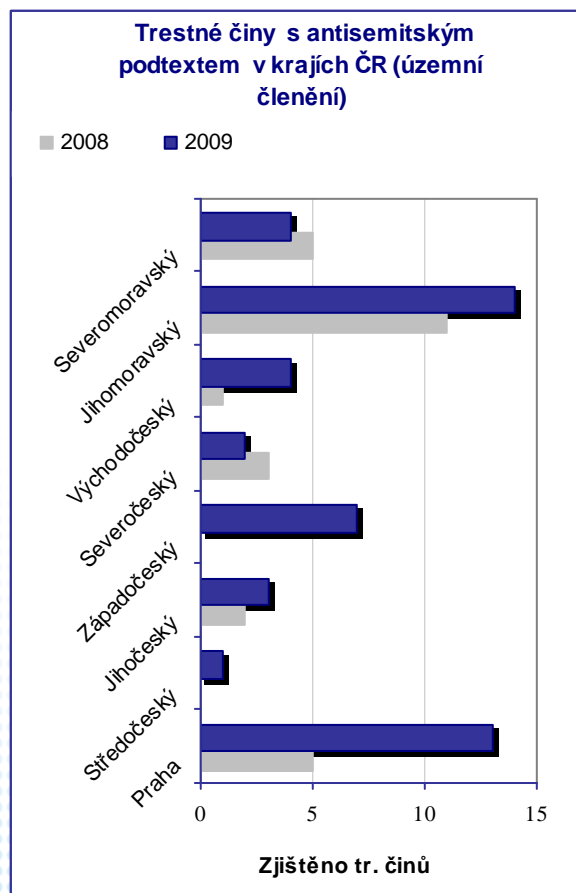
Ve skladbě trestné činnosti, ve srovnání se stejným obdobím r. 2008, nedošlo k podstatným změnám: i nadále v ní výrazně převažovaly trestné činy dle §§ 260, 261 a 261a) trestního zákona.

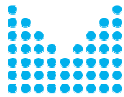
Na rozdíl od r. 2008 došlo v r. 2009 ke spáchání trestného činu vraždy ve stádiu pokusu, jehož pachatelé byli dopadeni a obviněni z trestného činu vraždy podle ustanovení § 219 odst. 2 písm. a), e), g) trestního zákona ve stadiu pokusu. Jedná se o sympatizanty krajní pravice.

Trestné činy s antisemitským podtextem

Podíl trestných činů s antisemitským podtextem na trestné činnosti s extremistickým podtextem činil cca 18,1%. Ve srovnání s r. 2008 to představovalo nárůst o cca 78% (r. 2008 – 27 tr. činů; r. 2009 – 48 tr. činů). Nejvíce těchto trestných činů bylo zaznamenáno na území hl. města Prahy a Jihomoravského kraje.

Ve skladbě trestné činnosti s antisemitským podtextem nedošlo k výrazným změnám – stejně jako v předchozích letech převažovaly trestné činy dle §§ 260, 261 tr. zákona (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka. Jejich podíl na zaevidované trestné činnosti s antisemitským podtextem činil 67,5%.

Evropská unie a mezinárodní spolupráce

V rámci Evropské unie nebyla ve sledovaném období přijata nová legislativní opatření. Problematika projevů rasismu, antisemitismu, xenofobie a postihů nenávisně motivovaných trestných činů, která je ve větší či menší míře identifikovatelná ve všech unijních státech, zůstávala prioritou. V této souvislosti byly ceněny aktivity Úřadu OBSE pro demokratické instituce a lidská práva a Rady Evropy (Evropská komise proti rasismu a netoleranci – ECRI). Na základě výsledků průzkumu EU-MIDIS vyzvala Agentura Evropské unie pro základní práva vlády unijních států, aby se zaměřily na potírání marginalizace menšin a imigrantských skupin ve společnosti.

Nově vzniklému Spolku evropských národních hnutí (The European Alliance of National Movements – AENM), který tvoří v Evropském parlamentu krajně pravicové subjekty, se nepodařilo včas podat žádost o finanční prostředky poskytované panevropským hnutím, bez této finanční podpory bude až do roku 2011.⁴ Spolek evropských národních hnutí byl založen dne 24. října 2009 v Budapešti z popudu Hnutí za lepší Maďarsko (JOBBIK).

---

⁴ Viz. <http://euobserver.com/9/28982> ze dne 12. 11. 2009.